

Sundhedsstyrelsen
Den 21. oktober 1982

Cirkulære om information og samtykke. »Lægers pligt og patienters ret«

(Til landets læger)

En arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen har i december 1981 afgivet en redegørelse om lægers pligt til at informere deres patienter og disses samtykke til indgreb og behandlinger.

Redegørelsen er aftrykt i Ugeskrift for Læger nr. 10, 8. marts 1982.

Sundhedsstyrelsen kan tilslutte sig arbejdsgruppens konklusioner og finder således ikke, at det er muligt eller hensigtsmæssigt i lovgivningen eller på anden måde at fastsætte detaljerede, formelle regler om, hvorledes en læge skal informere patienten, og om hvorledes patientens samtykke til undersøgelser og behandling skal indhentes, idet Sundhedsstyrelsen er af den opfattelse, at der med udgangspunkt i lægeloven allerede findes en alment accepteret norm for god og forsvarlig lægegerning omfattende disse forhold.

Sundhedsstyrelsen er dog bekendt med en række sager, hvor den til patienten givne information synes at have været utilstrækkelig, og man finder derfor anledning til, ud over at henviser til redegørelsen, at indskærpe følgende:

Som hovedregel gælder, at voksne, habile patienter har krav på information om deres sygdom, herunder undersøgelser, behandlinger og indgreb samt om risiko for eventuelle komplikationer og bivirkninger i det omfang, de ønsker det. Der vil i enkelte tilfælde kunne gøres undtagelser herfra, når patientens tarv tilsiger det, f.eks. hvis lægen finder, at en vidtgående information vil skabe unødigt ængstelse og

utryghed hos patienten; lægen må her afbalancere sin informationspligt med, hvad han finder bedst tjener patienten.

Lægen har endvidere pligt til af egen drift at informere patienten om forhold, som denne må formodes ikke at være bekendt med, og som må anses for væsentlige for patientens stillingtagen til undersøgelse og behandling m.v.

En sådan pligt foreligger særligt, når der påtænkes foretaget operative indgreb eller behandlinger, som medfører en nærliggende risiko for alvorlige komplikationer eller bivirkninger.

Der gælder en skærpet informationspligt i forbindelse med forsøg, ligesom der må foreligge et mere udtrykkeligt samtykke til behandling m.v.

Sammenfattende finder Sundhedsstyrelsen, at lægen under ansvar efter lægeloven og under iagttagelse af de ovenfor angivne retningslinjer i hvert enkelt tilfælde, ud fra sit kendskab til patienten, skal informere denne, idet patienten som hovedregel har krav på fuld information, såfremt han ønsker det.

Eventuel undladelse af at informere en patient vil i givet fald kunne medføre, at foretagelsen af et indgreb eller lignende bliver omfattet af straffelovens bestemmelser om legemskrænkelser.

Hvad angår fastholdelse af enkeltheder i et informations/samtykkeforløb vil det være nødvendigt, at der gøres optegnelser i den praktise-